

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epitome De Fide Et Operibvs, Adversvs chimærica[m]
illam atq[ue] monstrosam Martini Lutheri libertatem,
quam ipse falso ac perditæ Christiana[m] appellat**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniæ, 1525

VD16 H 4817

Caput VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30498

que enim talis iustificatio locum habet in proposito Iacobi apostoli, ut iam ostendimus. Dicit ergo hominem iustificari ex operibus, sicut eum dicit consummari ex operibus, id est, iustitiam hominis ex operibus uere probari & commendari. Nam ut glossa ibidem dicit. Fide Abraham obtulit Isaac cum tentaretur, hæc oblatio est opus & testimoniū fidei & iustitiæ: hoc glossa. Vel intelligitur homo iam iustus iustificari, id est, amplius iustificari, quod est maiori iustitia dignum fieri. Vnde glossa ibidem. Quod Abraham per fidem sine operibus iustificatus dicitur, de operibus quæ præcedebant intelligitur, quia per opera quæ fecit, iustus non fuit, sed sola fide. Hic de operibus agitur, quæ fidem sequuntur, per quæ amplius iustificatur, cum iam per fidem fuisset iustus. Hoc glossa. Cui sane interpretationi Ioannes fauet apostolus in Apocalypsi. Qui iustus est (inquiens) iustificetur adhuc, & sanctus sanctificetur adhuc.

Apo. 22

Caput VIII.

Mouetur Lutherana obiectio.

Rursus possent Lutherani, in iustificationem primæ Technæ Martinianæ, ea quæ ibidem de iustificationis obice diximus, apparenter impugnare. Paulus nanque gentium doctor. Arbitramur (inquit) iustificari hominē per fidem sine operibus. Quod sane apostolicum uerbum noster Aquinas intelligit, non modo de ceremonialium, uerum etiam de moralium præceptorum operibus, inter quæ nimirum moralia, quæ iuris nature sunt, ideo omnibus nationibus cōmunia sunt. Potest ergo iustificari per fidem homo, sine quibusuis bonis operibus. Non igitur ad mouendum obicem seu obstaculum gratiæ iustificanti, homini opus est bonis operibus, cuius omnino contrarium, superius nos demonstrasse arbitrati sumus.

Obiectionis prior dissolutio.

Hanc apparentem obiectionem perleue fuerit diluere. Nam iuxta diui Augustini expositionem commemoratam, Apostolus loquitur de operibus, fidem antecedentibus, cum dicit: Arbitramur iustificari hominē &c. atque in hoc haud male sequitur eum noster Aquinas, Vir cuius summæ eruditiōi respondet sanctorū morum integritas: loquitur ergo apostolus de homine infideli, in quo sane non ille obex ponitur diuinæ gratiæ influxui, de quo certe nobis & fuit & erit sermo. Hic enim obex est diuini præ-

cepti scienter & assidue facta præuaticatio, quæ sane non sine noua est indignatione & offensa diuinæ maiestatis. Non ad misericordiam sed ad iracundiam prouocatiua. At scientia illa, & qui eam consequitur obex (quem diximus) fidem requirunt. Apostolus autem loquitur de operibus, quæ fidem præueniunt, in homine scilicet infideli. Quo fit, ut nihil omnino sit repugnans, inter apostolum & ea quæ nos diximus.

Aliter responderi posset, exponendo uerbum apostoli, ut eius sensus sit. Arbitramur iustificari hominē per fidem, sine operibus legis etiā moralibus per quæ in homine causetur iustitia, siue per quæ homo mereatur iustificari apud deū. Quia apostolus infra dicit. Si enim gratia, iam non ex operibus, alioquin gratia iam nō esset gratia, ad quæ nimirū intellectū eodē capite apostolus præmiserat, quoniam ex operibus legis, non iustificabitur omnis caro coram deo. Quod quidē apostolicū uerbū noster Aquinas intelligit, de omnibus operibus, tam cerimonialibus, quā moralibus ipsius legis. Sicut enim alio loco inquit apostolus, si ex lege iustitia, Christus gratis mortuus est. Et quod hūc sensum ab initio, prima nostra ueritate prosequuti sumus. Proinde sicut prior solutio uerbū illud apostoli, arbitramur hominē iustificari per fidē sine operibus, dumtaxat de operibus exponit, quæ fidē antecedunt, nēpe in eo qui fidelis non est, ita sane & hæc altera solutio, uerbū illud extendit etiā ad opera, quæ quidē sequuntur, sed iustitiæ infusionē antecedunt, utpote in homine fideli aliquibus peccatis mortalibus adhuc irretito. Et cum utroque sensu firma manet & stat prima nostra ueritas.

Caput IX.

Rursus pro iustificatiōe strophæ Martinianæ, quā primo locum induximus alia (& quidē apparens) ortiur difficultas. Inquit enim apostolus: lex subintrauit ut abundaret delictum, ubi abundauit delictum superabundauit & gratia. Si igitur abundantibus peccatis, superabundauit gratia iustificatiōis, profecto cōsequens in primis erit, mala nos facere debere, ut eueniant bona. Quare (id quod ad nostrū institutū attinet) nequaquā ad amouendū obicem gratiæ iustificationis, bonis operibus opus erit. Hanc difficultatē elegantissime absoluit uenerabilis Beda super secūda epistola beati Petri apostoli, sic dicens, Difficilia autem intellectu in epistola

2. Solutio eiusdem.

Roma. 11

Roma. 3

Gal. 2

Difficultas contra primam doctrinam Lutheri nam.
Roma. 5

Solutio Bedæ.